

Her finner du uttalelser vedtatt 12. mars 2017 av Nordland Arbeiderpartis årsmøte 2017. Uttalelsene kan bli oppdatert etter «språkvask».

Innholdsfortegnelse

Behov for statlige midler til bredbåndsutbygging i distriktene.....	2
Ressursene i nord skal gi industriell utvikling	2
Et sterkt landbruk i hele landet.....	3
Fisken må gi større verdiskaping i kystsamfunnene	4
Sats på kultur	5
Havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja	7
Ny narkotikapolitikk	8
Lærermangel.....	8
Lokalsamfunnene må beholde sin del av verdiskapningen av kraftproduksjon.....	9
Statlige arbeidsplasser må skapes i hele landet	9
Ringvirkninger fra oppdrett.....	10
En forutsigbar og sterk kommuneøkonomi er den viktigste forutsetningen	10
Sjunkhatten.....	11
Eggdonasjon	11
Surrogati	11
Forvaltningen av statens grunn i Nordland må gjennomgås	12
Marin forsøpling og miljøskadelig plast	12
Nei til tvangssammenslåinger	13

Behov for statlige midler til bredbåndsutbygging i distriktene

Med dagens prioritering av bredbåndsutbygging har folk i distriktene store problemer med å utføre de forventninger den øvrige verden krever, enten det er bank, post eller lekseoppfølging for barn og studenter.

Bindal med status omstilling har konkrete utfordringer med etablering av bedrifter utenfor kommunesenteret, da dagens nett ikke har god nok kapasitet.

Nett anses som en like viktig del som øvrig infrastruktur for alle deler av landet, også i utkant-Norge. Det offentlige må ta ansvar og bevilge midler!

Ressursene i nord skal gi industriell utvikling

Norge er en energinasjon. Tilgangen til fornybar kraft gjennom vannkraften har bidratt til utviklingen av en konkurransedyktig kraftforedlende industri i Norge, ikke minst i Nordland. Industrien skaper store verdier og mange arbeidsplasser. Nordland Arbeiderparti mener at industrisatsing i nord må være en sentral del av nordområdepolitikken.

Vi har mange fortrinn. Rik tilgang på naturressurser, kompetanse og et velorganisert arbeidsliv. Ambisjonen om å ta ressursene våre i bruk, både på land og i havet, må kjennetegne norsk industripolitikk.

Havet, landbruket, skogressursene, mineralforekomster, vann, vindkraft og olje-gass ressurser gir store industrielle muligheter. Naturressurser i kombinasjon med teknologi, høy kompetanse og en sterk industrikultur gir store muligheter for fremtiden. Samspillet mellom de store industribedriftene og leverandørindustrien er avgjørende for å utvikle framtidens industri.

Nordland Arbeiderparti vil legge til rette for industriell utnyttelse av vannkraftressursene, da kraftforedlende industri gir høyere verdiskaping og sysselsetting enn eksport. Nordland Arbeiderparti sier derfor ja til mer industri og nei til bygging av flere utenlandskabler. Vi vil også legge til rette for kraftforedlende digitalindustri i nord.

Nullutslippsløsninger blir i stadig større grad tilgjengelige, også innenfor områder som tungtransport og skipsfart, men det finnes i dag ingen omfattende virkemidler for å stimulere til å bytte ut gammel teknologi med klimariktig teknologi. Arbeiderpartiet foreslår derfor å etablere et CO2-fond. Nordland Arbeiderparti mener et slikt fond må kunne gi tilskudd til merkostnader ved investering i busser/lastebiler som bruker null- og lavutslippsteknologi, som for eksempel biodrivstoff, biogass, elektrisitet eller hydrogen.

De norske nordområdene er rike på naturressurser og har et betydelig overskudd av energi. Det er også store muligheter for å øke kraftproduksjonen. Nordland Arbeiderparti mener det er knyttet en sosial kontrakt til fellesskapets ressurser i nord. Utnyttelse fornybare naturressurser på land og til havs blir stadig viktigere, og livskraftige lokalsamfunn er en forutsetning for at dette kan skje på en bærekraftig måte. Utnyttelse av ressursene i nord må derfor gi betydelige lokale og regionale ringvirkninger. Foredling av ressursene gjennom industriell utnyttelse må være en hovedstrategi for framtidens næringspolitikk.

En bærekraftig bruk og forvaltning av Norges naturressurser er avgjørende for vår velstand og verdiskapning. Mineraler er vi også rike på. I flere år har det blitt kartlegging av disse ressursene. Nordland Arbeiderparti mener vi må bruke ressurser på å løfte denne industrien. Det er behov for kapital for å sikre investeringsvilje i en så ressurskrevende industri. Derfor vil Arbeiderpartiet jobbe for å etablere et statlig investeringsfond som et naturlig insentiv for å videreutvikle mineralnæringen.

Et sterkt landbruk i hele landet

Vi blir flere mennesker både i Norge og i Verden, og matproduksjonen må derfor økes. Nordland Arbeiderparti mener at landbruksproduksjonen i Norge må øke i takt med befolkningsutviklingen, og at Nordlands-landbruket skal ha samme produksjonsvekst som landet forøvrig. Skal vi nå disse målene, må landbrukspolitikken legge til rette for et sterkt landbruk i hele landet, med økt lønnsomhet for alle bruksstørrelser.

Finansierings ordningen for å styrke rekruttering og lønnsomheten i landbruket må forbedres.

Nordland Arbeiderparti vil arbeide for et framtidsrettet og sterkt landbruk i hele landet. Mest mulig matjord må tas i bruk, og det må derfor satses på både små og store bruk. Skal vi ha landbruk i hele landet, må regjeringens ensidige favorisering av de store brukene stanses. For Nordland og Nord-Norge vil videreføring av denne politikken være dramatisk, da vi i hovedsak har små og mellomstore bruk.

God lokalprodusert mat blir stadig mer populært, og undersøkelser viser at folk ønsker levende distrikter og velstelt kulturlandskap. Den geografiske produksjonsfordelingen – kanaliseringspolitikken – er avgjørende for å utnytte landbruksarealene i hele landet, og må videreføres. Regjeringens forslag om å sentralisere norsk melkeproduksjon gjennom å kutte ned på antall melkekvoteregioner må derfor stanses.

Regjeringen legger opp til å redusere samvirkeorganisasjonenes rolle i landbruket. Dette vil være et stort steg i feil retning, og vil utfordre distriktslandbruket først. Landsdekkende samvirkeorganisasjoner sikrer lik pris til produsenter i nord og sør, og setter landbruket i stand

til å levere trygg og fersk mat gjennom hele året. En deregulering slik regjeringen legger opp til, vil innebære at areal går ut av drift og vil gi en betydelig sentralisering av produksjonen av egg, svin, melk, kylling og kjøtt for øvrig.

Nordland Arbeiderparti mener det Arktiske Landbruket må løftes fram som en stor mulighet Norge bør satse mer på i fremtiden. Norge er alene i verden om å ha et arktisk landbruk av omfang, og mesteparten av produksjonen foregår i Nordland. Vi mener at satsingen på dette regionale fortrinnet må videreføres og intensiveres gjennom St.meld.nr. 11.

Regjeringens forslag til endringer i landbrukspolitikken har så langt vært preget av forverring, kutt og liberalisering, og ikke en forenkling slik H/FRP prøver å fremstille det. Nordland Arbeiderparti ber Stortinget forsterke satsingen på landbruk i hele landet med en spesiell satsing på det arktiske landbruket ved behandling av landbruksmeldingen.

Fisken må gi større verdiskaping i kystsamfunnene

Nordland Arbeiderparti mener at fisken i havet er fellesskapets eiendom, og skal forvaltes i evighetens perspektiv. Den viktigste målsettingen for norsk fiskeripolitikk må være å skape trygge helårsarbeidsplasser både i fiskeflåten og på land, samt størst mulig verdiskaping i kystsamfunnene våre. Derfor mener Nordland Arbeiderparti at ressursrenten fortsatt skal tas ut i verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten. Arbeidsplasser i fangstleddet og på landsiden må ses i sammenheng for å sikre bærekraftig økonomi, og foredlingsgraden i norsk sjømatnæring må økes. Havressursloven, Deltakerloven og Fiskesalgslagen utgjør grunnmuren i norsk fiskeripolitikk, og må videreføres.

Fiskeripolitikken må bidra til jevnere råstofftilgang gjennom hele året, for å sikre driftsgrunnlaget for både mottaksanlegg og industribedrifter. Også den minste flåten må i større grad gis et driftsgrunnlag som sikrer aktivitet gjennom hele året. Dette vil bidra til bedre rekruttering til fiskeriene, og fornyelse av også den minste flåten. Åpen gruppe er en viktig rekrutteringsarena, fordi den gjør det mulig å komme inn i fiskeryrket uten å kjøpe kostbare båter med kvote. Nordland Arbeiderparti mener det i tillegg må etableres bedre finansieringsordninger for ungdom som ønsker å investere i fartøy og kvoter. Antallet rekrutteringskvoter må økes.

Kystflåtens leveranser er avgjørende for landindustrien, da den representerer omlag 70% av totalkvoten. Det er et mål for Nordland Arbeiderparti å opprettholde en variert flåte, både i forhold til størrelse og geografi. Dagens fangstmønster er svært utfordrende for en landindustri som ønsker å være leveringsdyktig hele året. Nordland Arbeiderparti mener derfor at reguleringene må brukes aktivt til å fordele fisket over hele året.

Totalkvoten har over tid hatt ei fordeling mellom kystflåte og trålere med omlag 70/30. Nordland Arbeiderpartis utgangspunkt er at stabilitet rundt dette har en egenverdi. Selskaper som ikke oppfyller sine konsesjonsforpliktelser bør imidlertid fratas sine kvoter. Nordland Arbeiderparti mener at disse kvotene bør refunderes til båter som forplikter seg til å overta forpliktelsene, og oppfylle dem til de tilgodesette industrianleggene.

Fiskerihavnene er avgjørende infrastruktur for sjømatnæringene, og gode havner er et være eller ikke være for både flåten og landindustrien. Høyres og FrPs havnestrategi har skapt stor usikkerhet langs kysten, da de fleste kommunene ikke vil være i stand til å overta havnene slik regjeringspartiene ønsker. Nordland Arbeiderparti mener det er avgjørende at ordningen med finansieringen av statlige fiskerihavner videreføres, og vil fortsette kampen mot det som i realiteten betyr nedbygging av fiskeriavhengige kystsamfunn.

Jernbane avgjørende for eksport av fersk fisk fra Nordland. Dette er en miljøvennlig løsning som må ha kapasitet for framtida.

Mye av sjømatproduksjonen skjer på fergeavhengige øyer eller i tynt befolkede områder langs kysten. Nordland Arbeiderparti mener det er behov for å tenke helhetlig og nytt om sammenhengen mellom transportsystemene, uavhengig om det er staten eller fylkeskommunen som er eier. Det er et statlig ansvar å legge til rette for gode transportløsninger fra kyst til marked, og fylkeskommunene må settes i stand til å utvikle fylkesveinettet, inkludert fylkesfergene, i samme takt som det statlige vei-og jernbanenettet.

Sats på kultur

Kultur er ikke et luksus gode, men en helt nødvendig søyle som samfunnet vårt hviler og vokser på. Samfunn uten en trygg kulturell bakgrunn vil gi form uten ide, ord uten mening, historie uten forståelse, liv uten retning og et folk uten identitet.

Av de viktigste virkemidlene i kulturarbeidet i Nordland er den kulturelle spaserstokken, den kulturelle skolesekken, kulturkortet for ungdom, distriktsmusiker-ordningen og den nordnorske kulturavtalen samt styrket samarbeid mellom kulturaktører. Men vi vil mer, og vil videreutvikle kultursatsingen.

Reiseliv er den raskest voksende næringen i verden og er et av tre satsningsområder i Nordland fylkes innovasjonsstrategi. Kultur- og opplevelsesnæringene danner et viktig fundament for utviklingen av reiselivet i landsdelen og til lokal verdiskaping og utvikling. Det vil derfor være av stor betydning for Nordland å følge opp satsningen på kulturnæringene og bidra til å styrke innovasjon og utvikling i denne sektoren. Nordland Arbeiderparti støtter også arbeidet med å få VM i alpint til Narvik og arbeidet med å fremme Bodø europeisk kulturhovedstad i 2024.

Skreien er den røde tråden i den femtenhundreårige historien om utviklingen av Norge som maritim supermakt. Det er et nasjonalt ansvar å synliggjøre skreien og fiskerienes betydning i fortellingen om Norge. Nordland Arbeiderparti støtter etableringen av «SKREI» som nasjonalt opplevelsessenter knyttet til fiskerienes og skreiens betydning for verdiskaping og vekst i Norge.

Nordland Fylkeskommune skal nå utvikle en ny kulturstrategi. Nordland Arbeiderparti mener at følgende områder bør prioriteres i denne:

Film

Nordland Arbeiderparti mener det er viktig å styrke filmproduksjonen i nord. Gjennom visuelle produksjoner i nord løfter vi bransjen, bidrar til styrket identitet gjennom de gode historier fra nord, samt markedsfører landsdelen på en god måte. Nordland Arbeiderparti vil derfor gjøre insentivordningen forutsigbar, slik som ordningene fungerer i flere andre land, f.eks. Island. Nordland Arbeiderparti mener at de regionale filmfondene bør styrkes.

Industrihistorien

I Nordland finnes en fortelling som er for lite formidlet: Vår nære industrihistorie i Nordland og hele Nord-Norge. En historie som har sin bakgrunn i Teknisk Forening av Det Norske Arbeiderparti, og kom frem gjennom «Jernkomiten av 1936». Deres arbeid ble avbrutt av krigen, men ble umiddelbart tatt opp igjen når freden kom. Med stort flertall vedtok Stortinget at jernverket skulle ligge på Mo i Rana. Argumentasjonen ble bygd på tre pilarer: behovet for sysselsetting, tilgjengelighet, tilgang på kraft og tilgang på malm.

Utviklingen av dette eventyret, både historien om kraftutbyggingen og malmutvinningen, fortjener en langt større plass i vår historie. Nordland Arbeiderparti mener det bør være et fylkeskommunalt og et nasjonalt mål å få formidle denne historien.

Arkitektur

Det offentlige rom er ikke en privat sak. Vi påvirkes av våre omgivelser, også arkitektur. Mye av den moderne arkitekturen utfordrer oss. Det har i de senere år blitt avholdt konferanser om arkitektur og det er kommet opp bygg som utfordrer. Nordland Arbeiderparti mener det er viktig å drive ytterligere frem diskusjonen om hvordan vårt offentlige rom skal utvikles rent fysisk og vil støtte initiativ som fremmer diskusjonen og bidrar til å utvikle arkitekturen videre.

Scenekunst

Høyre-og FrP regjeringen har gitt realkutt til regionteatrene, som Nordland Teater, ved hvert eneste statsbudsjett. Det fører til at færre innbyggere får muligheten til å få gode kulturopplevelser. Muligheten for å få ekstern, kommersiell finansiering er også mindre for teatrene utenfor hovedstadsområdet, og regjeringens politikk har dermed en klar effekt, en svekkelse av muligheten til å få oppleve profesjonell scenekunst i hele landet.

Frivillighet

Nordland Arbeiderparti mener det skal legges til rette for det frivillige kulturlivet gjennom dialog og støtte til kulturorganisasjonene i Nordland fylke. Nordland Arbeiderparti ønsker en kartlegging av rammebetingelsene for det frivillige musikklivet.

Havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja

Norge ligger fremst i verden i utvikling av havbasert olje- og gassaktivitet.

Petroleumsnæringen er et av grunnlagene for utvikling i relaterte næringer som verftsindustri og skipsfart. Den er også viktig for næringsvirksomhet med stort potensial slik som havbruk og havbasert fornybar energi. Derfor er olje- og gassvirksomhet en avgjørende del av Arbeiderpartiets strategi for å gjøre Norge verdensledende på næringsutvikling knyttet til havet.

Arbeiderpartiet vil legge til rette for fortsatt aktivitet og verdiskaping fra petroleumsvirksomheten. Næringen sysselsetter 250.000 ansatte, og bidrar med enorme verdier til fellesskapet. En aktiv næringspolitikk vil sikre oljenæringen forutsigbare rammebetingelser som gjør det mulig å opprettholde kompetanse og gjøre langsiktige investeringer.

Havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja har de senere årene fått stor oppmerksomhet. Områdene er svært viktige for fiskerinæringen, samtidig som det antas å finnes store forekomster av olje og gass. Området har også store naturverdier, og reiselivet knyttet til Lofoten er i sterk vekst. Områdene er viktige for mange.

All menneskelig virksomhet medfører risiko. Det gjelder også petroleumsvirksomheten, som både har potensiale for konflikt med andre næringer, og som ved eventuelle utslipp kan medføre betydelige skader på natur og miljø. Til tross for at det er samlet inn store mengder data og generert mye ny kunnskap de senere årene, er det fortsatt stor usikkerhet og uenighet om hva som er riktig i forhold til disse områdene.

I erkjennelsen av dette har programforslaget en klok og samlende tilnærming. Arbeiderpartiets linje i petroleumspolitikken har alltid vært en skrittvis og forsiktig tilnærming til nye områder, samt at næringen skal bidra til regionale og lokale ringvirkninger. Interessesetningene knyttet til områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja tilsier at denne tilnærmingen forsterkes her.

En konsekvensutredning av Nordland 6 vil klargjøre om og eventuelt hvordan det kan drives petroleumsvirksomhet i hele eller deler av området. Områdene Nordland 7 og Troms 2 skiller

seg fra Nordland 6 på flere måter. Det vil derfor være klokt å avvente revidering av den helhetlige forvaltningsplanen for områdene, før man eventuelt setter i gang med konsekvensutredning av disse områdene.

På denne bakgrunnen støtter Nordland Arbeiderparti forslaget til programformuleringer om olje og gass, og anbefaler landsmøtedelegasjonen å arbeide for et samlende forlik i landsmøtet.

Ny narkotikapolitikk

For å gi bedre helsehjelp til personer med rusproblemer vil Nordland Arbeiderparti:

- Gjennomføre en omlegging av norsk ruspolitikk, hvor de helse-, justis- og strafferettslige sidene av dagens politikk reformeres.
- Narkotika skal fortsatt være forbudt. Rusavhengige skal møtes med god helse

Lærermangel

Vi skal bygge kompetanse i Nordland. Utdanningsnivået skal heves, innsatsen og resultatene i grunnskolen må styrkes og andelen som gjennomfører videregående opplæring skal økes. For å lykkes med dette er læreren avgjørende viktig. Vi opplever nå at situasjonen med å dekke behovet for faglærte lærere fremover er kritisk.

Vi står overfor en stor mangel på lærere, spesielt i grunnskolen. Nordland er det fylket som er, og blir hardest rammet av mangelen på faglærte lærere. Nordland har en stor andel ufaglærte i skolen og det er lav søknad til lærerutdanningen. Virkemidlene for flere faglærte i skolen, samt for å øke rekrutteringen til lærerutdanningen krever særskilt tilpasning til det store behovet, og de utfordringene vi ser i Nordland. Nedskrivning av studielån må settes inn som tilak for de alle de nord norske fylkene. I tillegg til systematisk arbeid for rekruttering og omdømmebygging. Å ta vare på eksisterende studenter og motvirke det store frafallet fra lærerutdanningen er et annet viktig tiltak.

En styrking av Nord universitet økonomisk og faglig, er nødvendig for å imøtekomme behovet for flere lærere med fagutdanning. At universitetet legger til rette for fleksible og desentraliserte, samlingsbaserte utdanningsløp i enda større grad, vil være et viktig virkemiddel for at flere i Nordland får mulighet til å ta lærerutdanning.

Lokalsamfunnene må beholde sin del av verdiskapningen av kraftproduksjon

Nordland arbeiderparti mener det er svært viktig at kraftkommunene beholder sine inntekter fra kraftsektoren. Denne beskatningen er en del av samfunnskontrakten mellom de berørte kommunene og storsamfunnet.

Samtidig må skattesystemet legge til rette for at kraftbransjen investerer i vårt kraftsystem. Investering i både rehabilitering og ny kraft. Vannkraft er og vil bli enda viktigere i fremtiden for det grønne skiftet, både innenfor industri og transport.

Den politikken som dagens H/Frp regjering fører setter inntektene til kraftkommunene under sterkt press. Resultatet er at grunnlaget for eiendomsskatten til kraftkommunene reduseres.

Kommunenes eiendomsskatteinntekter fra kraftsektoren er blant annet avhengig av hvilken kalkulasjonsrente som benyttes til å beregne vannkraftverkens verdi. En høy kalkulasjonsrente betyr lavere formuesverdi på vannkraftverkene, og dermed lavere eiendomsskatt. Kalkulasjonsrenten fastsettes av Finansdepartementet. I statsbudsjettet for 2013 ble det slått fast at regjeringen vil ta stilling til spørsmålet om fastsetting av kalkulasjonsrenten for årene etter 2013 i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene.

H/Frp regjeringen har ignorert dette. Dagens rente på 4,5 prosent fremstår som høy sammenlignet med renteutviklingen for øvrig. Landssammenslutningen for vassdragskommuner mener at 3 % er riktig kalkulasjonsrente. Nordland Arbeiderparti krever at regjeringen justerer kalkulasjonsrenten som forutsatt i statsbudsjettet for 2013 og vurderer å utvide antall år som danner grunnlag for beregning av vannkraftverkens verdi for å redusere risikoen for store svingninger i eiendomsskattegrunnlaget.

Statlige arbeidsplasser må skapes i hele landet

Statlige arbeidsplasser må fordeles over hele landet – og hele landet må tas i bruk.

Gjennom flere tiår er de fleste statlige arbeidsplasser lagt til Oslo-regionen.

Nordland Arbeiderparti mener det er viktig å legge flere statlige arbeidsplasser også utenfor Oslo. Det er svært god distriktspolitikk å ta hele landet i bruk. Offentlige kompetansearbeidsplasser er effektive virkemidler til regional utvikling og styrker byer og tettsteder utenfor storbyene. En slik politikk demper også boligprisutvikling, trafikk- og miljøutfordringer i storbyer og Oslo spesielt.

Det er sterkt betenkelig at antallet statlige arbeidsplasser i hovedstaden fortsetter å vokse sterkt, på tross av politiske utsagn fra dagens Høyre-FrP-regjering om at så ikke skulle skje. Dette tyder på svak politisk styring, og bærer bud om at statlige etater og foretak gjør som de selv og ledelsen vil.

Nordland har sterke statlige forvaltningsinstitusjoner og selskaper som det kan bygges videre på hvis disse skal tilsette flere. I Nordland finner du UDI, IMDI, NVE, Statkraft, Statnett, Nasjonalbiblioteket, Forsvarets virksomheter, Statens Vegvesen, Bane NOR, Kystverket, Brønnøysundregistrene, Statens innkrevingssentral, Luftfartstilsynet m fl. Disse miljøene er viktige for Nordland og en utmerket mulighet til å bygge videre på for å fordele arbeidsplasser ut i landet.

I Nordland bør vi sammen utmeisle en strategi for hvilke offentlige kompetansemiljø vi har som kan styrkes og bidra til å bygge et mer mangfoldig arbeidsliv i Nordland og gi mulighet for at ungdommen vår kan etablere seg i nord.

Ringvirkninger fra oppdrett

Det vedtatte havbruksfondet som skulle gi forutsigbare stabile inntekter til vertskommunene for oppdrett fungerer ikke. Inntektene til havbruksfondet er kun basert på vekst, innenfor eksisterende og nye konsesjoner. Næringen vil ikke få vekst før luseproblematikken er løst. Utviklingskonsesjonene gir litt vekst, men de er uten vederlag og gir ikke inntekter til havbruksfondet, og dermed heller ikke til kommunene. Det må utarbeides en løsning som sikrer kommunene en økonomisk kompensasjon for å ha stilt areal til dispensasjon for næringen, og for å tilrettelegge for nytt areal. Dette kan være for eksempel i form av en produksjonsavgift, avgift på ubearbeidet fisk, eksportavgift el.

Nordland Arbeiderparti mener vertskommunene må sikres stabile forutsigbare inntekter for bruk av areal og for å tilrettelegge for nytt areal for oppdrettsnæringen også når det ikke er vekst.

En forutsigbar og sterk kommuneøkonomi er den viktigste forutsetningen

Det er den viktigste forutsetningen for at befolkningen skal ha tilgang på gode velferdstjenester, en god skole og god infrastruktur. Det er stort vedlikeholdsetterslep på fylkesveiene, betydelig behov for utbedring av tunneller og utskifting av ferjemateriell.

Nordland arbeiderparti mener at disse tjenestene best ivaretas så nær befolkningen som mulig.

Kommunal sektor må da tilføres nok midler slik at de settes i stand til å produsere gode tjenestene, med god kvalitet og i tilstrekkelig omfang. Et særdeles viktig element er at

kommunesektoren har forutsigbarhet til sine inntekter. Planlegging og iverksetting av kommunale tjenester og investeringer tar tid, og da må man se lenger enn et budsjettår.

Nordland arbeiderparti er bekymret for den økende sentraliseringen som inntektssystemet bidrar til. Det legges stadig større vekt på antall innbyggere i inntektssystemet og mindre vekt på bosetningsmønster. Man vektet også næringslivets behov for kommunale tjenester for lite.

Nordland arbeiderparti mener vi skal ha så likeverdige tilbud som mulig til befolkningen, uansett i hvilken kommune man bor i. Med dagens regjeringen fra H / FRP settes denne verdien under press.

Nordland arbeiderparti mener inntektene til kommunal sektor må betydelig styrkes og langsiktigheten for inntektene må bedres.

Sjunkhatten

I Fauske planlegges nå etableringen av Sjunkehatten. Folkehøgskolen skal være en frilynt folkehøgskole, etablert ved inngangen til barnas nasjonalpark, Sjunkehatten nasjonalpark, med Valnesfjorden helsesportsenter som nærmeste nabo.

I dag finnes det ikke et reelt universelt utformet folkehøgskoletilbud. Det trengs derfor et tilbud som retter seg til all ungdom. Også ungdommer som har falt ut av videregående opplæring, har fysiske funksjonsnedsettelse, har livsstilsutfordringer eller andre utfordringer som gjør at de ikke føler seg utenfor.

På denne bakgrunn støtter Nordland Arbeiderparti arbeidet med etableringen av Sjunkehatten folkehøgskole.

Eggdonasjon

Nordland Arbeiderparti vil at flere skal få muligheten til å få barn ved å tillate eggdonasjon.

Surrogati

Nordland Arbeiderparti mener altruistisk surrogati i Norge skal utredes.

Forvaltningen av statens grunn i Nordland må gjennomgås

Regjeringen har bedt Statskog starte salg av fellesskapets eiendom, samtidig som de ønsker å utvikle konsesjonsloven og priskontrollen. Nordland Arbeiderparti krever at utsalget stoppes til man har avklart fremtidig forvaltning i Nordland. Vedtaket kan ikke begrunnes i at staten eier for mye skog. Mens staten bare eier 14 prosent av skogen her i landet, eier den eksempelvis 27 prosent i Sverige, 30 prosent i Finland, 31 prosent i USA, 52 prosent i Tyskland og 92 prosent i Canada.

Fjelloven har gjennom mer enn 40 år sikret allmenheten tilgang til skog og vann på statens grunn i alle fylker i Sør-Norge. I Nord-Norge legger Finnmarksloven rammene for forvaltningen av statens grunn i Finnmark, mens forvaltningen i Nordland og Troms ikke er endelig avklart. Samerettsutvalgets innstilling er nå ti år gammel, men saken ligger fortsatt uavklart i departementet.

Fjelloven skal nå gjennomgås, og regjeringen har besluttet at Nordland og Troms ikke skal omfattes av gjennomgangen. Utvalget skal avgrense sitt lovforslag til regulering av det som er statsallmenninger i dag og som er underlagt fjelloven og statsallmenningsloven. Det inngår ikke i utvalgets mandat å vurdere utvidelser av lovenes geografiske dekningsområde.

Regjeringen har konkludert med at eventuell ny lovgivning for forvaltning av grunneierrettigheter i hele det tradisjonelle samiske området og bruksrettigheter i Nordland og Troms ikke skal inngå som en del av utvalgets arbeid, men bli vurdert i forbindelse med oppfølgingen av Samerettsutvalgets utredning.

Dette er ei beslutning som ikke er bra for Nordland. Det er behov for å utrede nærmere hvordan en best kan utvikle lokal forvaltning, og øke verdiskapingen og ringvirkningene lokalt av fellesskapets eiendommer også i Nordland. Det er også behov for framdrift i en sak som har ligget på vent i lang tid. Tiden er inne til å få avklart hvordan statens grunn i Nordland skal forvaltes i fremtiden. Uansett valg av forvaltningsmodell er det viktig at allmenningsretten står like sterkt som i dag.

Nordland Arbeiderparti støtter derfor at Nordland fylkeskommune utreder hvordan dette best kan løses, som en premiss for nasjonale myndigheters arbeid. En slik utredning bør gjennomføres med god involvering av berørte kommuner og organisasjoner i Nordland.

Marin forsøpling og miljøskadelig plast

Marin forsøpling er en av våre største miljøutfordringer. Et stort antall fugler, fisk og dyr dør hvert år som en følge av skader fra marint avfall. Fiskeri og oppdrettsnæringen, petroleumsvirksomhet og skipsfart har et spesielt ansvar for å hindre marin forurensing.

Nordland Arbeiderparti mener det er viktig å både forebygge og jobbe for opprydning av marin forsøpling. Plast brytes ikke ned slik som organisk materiale gjør. Plast inneholder en rekke miljøgifter som brytes ned i mindre biter (mikroplast) og kan til slutt ende på matfatet vårt. Ifølge avfallsbransjen havner 36.000 tonn søppel i havet i norske farvann. Ikke bare forurenses det havet, men det skader også det biologiske mangfoldet i sjøen og langs kysten.

Nordland Arbeiderparti mener at det er viktig å redusere forbruket av plast. Mange land har innført forbud mot bruk av plastposer og plastservice. Dette burde Norge også vurdere. Vi må se etter materialer med nedbrytbare egenskaper til bruk i emballasjen og bedre vilkår for returordninger.

Mange kommuner gjør mye bra for at vi skal gjenvinne og gjenbruke mer av det vi kaster, men for å løse denne store miljøutfordringen må vi jobbe både på nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette er viktig slik at kommende generasjoner har mulighet til å høste av havet, slik våre forfedre har gjort i generasjoner.

Tiltak som må vurderes for å redusere mengden av plastavfall:

- Globale oppryddingsprosjekt i havet.
- Tilskuddsordning for opprydning i strandsonen.
- Følge opp årlige opprenskingstokter langs kysten og i norske farvann
- Stimulere alle fiskefartøyer til å være involvert i «Fishing for Litter» -ordninger
- Styrke overvåking av strendene langs norskekysten for å få en oversikt over omfanget og utviklingen av problemene med forsøpling
- Satsning på nedbrytbar emballasje og vurdere forbud mot plastemballasje og gummigranulat som ikke er nedbrytbar.
- Returordning fra oppdretts- og fiskerinæring.
- Større satsning på avfallsmottak for skipstrafikken.
- Kommunale gebyr ved overtredelse av forsøpling.
- Øke panten på plastflasker.
- Tilskuddsordning for opprydning i strandsonen.
- Følge opp handlingsplanen mot marin forsøpling

Nei til tvangssammenslåinger

Nordland Arbeiderparti støtter endringer i kommunestrukturen dersom det kan bidra til at kommunene løser sine oppgaver bedre. Arbeiderpartiet mener at både kommune- og fylkesstrukturen skal basere seg på frivillighet, og har tillit til at kommunene og fylkeskommunene selv kan vurdere hva som skal til for å løse de oppgavene de står overfor.

Nordland Arbeiderparti mener at problemet med Høyre/Frp regjeringens strukturreformer er at det er uklart hvilke oppgaver kommunene og fylkeskommunene skal ha i fremtiden. Det

umulig å vite hva som er riktig struktur for å løse de oppgavene man ikke kjenner. I tillegg er arbeidet med reformene preget av korte tidsfrister, økonomiske insentiver med kort holdbarhetsdato, endrede spilleregler underveis (blant annet i inntektssystemet) og manglende tillit til kommunene.

Det har skapt så mye motstand landet rundt og så dårlig tillit til prosessen, at det ikke er mulig å forsvare at kommuner tvinges sammen. Derfor mener vi at frivillighetslinja må gjelde helt ut, for alle kommuner og fylker.

Høyre/Frp regjeringen og deres støttepartier Venstre og Krf har varslet flere strukturendringer som ikke er i tråd med lokale ønsker. Historien har vist at tvangssammenslåinger setter dype sår og kan være ødeleggende for videre utvikling av lokalsamfunn. Nordland Arbeiderparti mener derfor at en ny regjering etter valget må sette seg med de kommunene og fylkene, og vurdere hva som er en hensiktsmessig organisering.

Nordland Arbeiderparti viser til at regjeringen inviterte fylkene til å sette seg ned og diskutere hva som kunne være en god organisering i Nord-Norge. Nordland konkluderte med at vi er best tjent med å fortsette som et eget fylke. Vi krever at regjeringen og Stortinget respekterer det svaret. Bindalen og Ofoten skal være en del av Nordland også i fremtiden. Det er vi som bestemmer hvem som er nordlendinger, det får ikke regjeringen bestemme for oss.